

---

1. Wstęp

Planowane przedsięwzięcie dotyczy projektu budowy zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą na działce 45/3 i 45/4 w Gajewie na terenie gminy Nowe, powiat świecki.

Celem opinii jest rozpoznanie i przedstawienie warunków gruntowo-wodnych w podłożu projektowanego obiektu. W ramach rozpoznania zbadano i ustalono:

- rodzaj i stan gruntów zalegających w podłożu,
- głębokość występowania lustra wody gruntowej,
- warunki wykonawstwa robót ziemnych,
- warunki parametrów geotechnicznych niezbędnych do obliczeń statycznych.

Obiekt położony w obrębie mezoregionu Borów Tucholskich. Geomorfologicznie jest to wysoczyzna polodowcowa płaska o wysokościach względnych dochodzących do 2 m i nachyleniu stoków do 2°. W obrębie wysoczyzny lokalnie spotyka się niewielkie zagłębienia bezodpływowe po martwym lodzie oraz rynny subglacjalne o ukierunkowaniu N-S i W-E

Rzędne terenu badań 84,7-85,6 m npm. Działka 45/3 jest przekształcona w wyniku działań antropogenicznych. Widoczne są tutaj ślady dawnej zabudowy oraz porośnięte hałdy nasypów. Działka 45/4 oraz niewielka części działki 45/3 tworzy niewielkie płytkie zagłębienie w stosunku do otaczającego je terenu. Głębokość zagłębienie nie przekracza 1 m.

Dokumentację wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. Zgodnie z tym rozporządzeniem projektowany obiekt należy do I kategorii geotechnicznej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych w dokumentowanym podłożu panują proste warunki gruntowe.

2. Zakres prac i badań oraz zastosowana metodyka badawcza

2.1. Prace geodezyjne

Rzędne otworów badawczych odczytano z mapy zasadniczej dostarczonej przez Inwestora.

2.2. Prace terenowe

W ramach prac polowych prowadzonych w dniu 25 lutego 2024 r. wykonano:

- 4 nierurowane odwierty o średnicy 110 mm o głębokości 3 m,
- 1 sondowanie sondą dynamiczną SD-10 dla określenia stopnia zagęszczenia gruntów niespoistych w warunkach in situ,
- 1 sondowanie sondą cylindryczną dla określenia stopnia plastyczności gruntów spoistych w warunkach in situ.

W trakcie prac prowadzono również pomiary lustra wody gruntowej.

2.3. Prace kameralne

W ramach prac kameralnych wykonano:

- zestawienie i analizę wyników badań wykonanych w ramach niniejszej dokumentacji,

-
- graficzne opracowanie tych wyników w formie mapy dokumentacyjnej, profili odwiertów, profili sondowań i przekrojów geologicznych,
  - ustalenie parametrów geotechnicznych i hydrogeologicznych wydzielonych warstw skalnych,
  - opracowanie tekstu dokumentacji z oceną warunków geologiczno-inżynierskich,
  - opracowanie wniosków zaleceń.

3. Model geologicznych stwierdzonych warunków gruntowych

Na działce 45/3 w obrębie danej zabudowy bezpośrednio od powierzchni występują nasypy niebudowlane z domieszką gleby i części antropogenicznych. Nasyp powstawał najprawdopodobniej w kilku etapach co doprowadziło do poniesienia rzędnej terenu działki. Nasypy są lekko wilgotne. Strop nasypów znajduje się na głębokości 0,0 m (otw. 1, 2) a spąg na głębokości od 0,9 m (otw. 2) do 1,0 m (otw. 1). Miąższość nasypów waha się od 0,9 m (otw. 2) do 1,0 m (otw. 2). Ze względu na punktowe rozpoznanie miąższość warstwy, głębokość występowania oraz skład mogą się różnić od opisów podanych w dokumentacji.

Na działce 45/4 i w środkowo-wschodniej części działki 45/3 bezpośrednio od powierzchni występują czarne namuły (warstwa I). Namuły są lekko wilgotne oraz miękkoelastyczne. Strop namułów znajduje się na głębokości 0,0 m (otw. 3, 4) a spąg na głębokości od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 4). Miąższość namułów waha się od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 4). Ze względu na punktowe rozpoznanie miąższość warstwy, głębokość występowania oraz skład mogą się różnić od opisów podanych w dokumentacji.

Poniżej występują żółto-brązowe piaski drobnoziarniste (warstwa IIa). Piaski drobne są lekko wilgotne i średniozagęszczone. Strop piasków drobnych znajduje się na głębokości od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 1). Spąg piasków drobnych znajduje się na głębokości od 0,8 m (otw. 3) do 2,1 m (otw. 1). Miąższość piasków drobnych wynosi od 0,4 m (otw. 3) do 1,1 m (otw. 1).

Poniżej występują brązowo-szare gliny piaszczyste przewarstwione piaskiem drobnym z domieszką żwiru (warstwa III). Gliny piaszczyste są lekko wilgotne oraz twardoelastyczne. Strop glin znajduje się na głębokości od 0,8 m (otw. 3) do 2,1 (otw. 1). Spąg glin nawiercono na głębokości od 2,7 m (otw. 3, 4) do 3,0 m (otw. 1). Miąższość glin wynosi od 0,9 m (otw. 1) do 1,9 m (otw. 3).

Poniżej nawiercono brązowe piaski drobnoziarniste (warstwa IIb). Piaski drobne są lekko wilgotna lub wilgotne oraz średniozagęszczone. Strop piasków drobnych znajduje się na głębokości od 2,7 m (otw. 3, 4) do 2,8 m (otw. 2). Spąg piasków znajduje się na głębokości 3,0 m (otw. 2, 3, 4). Miąższość piasków wynosi od 0,2 m (otw. 2) do 0,3 m (otw. 3, 4).

4. Warunki hydrogeologiczne stwierdzone na terenie badań, określenie szkodliwości oddziaływań wód gruntowych na obiekt budowlany

W obrębie przewierconych gruntów nie stwierdzono występowania wody gruntowej. Przewiercone osady były suche, lekko wilgotne lub wilgotne. Wody podziemne zasilane są wyłącznie poprzez infiltrację wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu. Nie wyklucz się jednak możliwości pojawienia się wody gruntowej w osadach piaszczystych zwłaszcza po okresie

---

intensywnych i/lub długotrwałych opadach deszczu i roztopach. Z uwagi na występowanie na części terenu osadów organicznych woda może tworzyć środowisko agresywne.

Badania prowadzono w okresie zimowym, w czasie deszczowej pogody. Szacuje się, że zwierciadło wody podziemnej układało w stanie wysokim.

Wahania wód gruntowych szacuje się na $\pm 1,0$ m w stosunku dopadanego w dokumentacji.

5. Charakterystyka geotechniczna gruntów

Grunty stwierdzone w dokumentowanym podłożu należą do gruntów organicznych, naturalnych rodzimych mineralnych. Grunty podzielono na warstwy geotechniczne w oparciu o litologię, genezę oraz ich stan.

Wśród gruntów rodzimych wyodrębniono warstwy geotechniczne w oparciu o zróżnicowany skład granulometryczny oraz stopień zagęszczenia i plastyczności. Najważniejszy parametr gruntu stopień zagęszczenia gruntów sypkich (I_D) i stopień plastyczności gruntów spoistych (I_L) oznaczono na podstawie bezpośrednich badań w terenie.

Parametry geotechniczne do obliczeń statycznych należy przyjmować zależnie od podstaw normatywnych wykorzystywanych w projektowaniu. Podane w opinii parametry gruntu są wartościami charakterystycznymi. Wartości obliczeniowe parametrów geotechnicznych według Eurokod 7 należy wyznaczyć na podstawie wartości charakterystycznych dzieląc je przez częściowe współczynniki bezpieczeństwa wynoszące zależnie od rozpatrywanego przypadku stanu granicznego:

- dla kąta tarcia wewnętrznego: $\gamma_f = 1,0 \div 1,25$,
- dla spójności efektywnej: $\gamma_c = 1,0 \div 1,25$,
- dla ciężaru objętościowego: $\gamma_g = 1,0$.

Nasypy niebudowlane

Zaliczono do niej występujące na działce 45/3 w obrębie danej zabudowy nasypy niebudowlane z domieszką gleby i części antropogenicznych. Nasyp powstawał najprawdopodobniej w kilku etapach co doprowadziło do poniesienia rzędnej terenu działki. Nasypy są lekko wilgotne. Strop nasypów znajduje się na głębokości 0,0 m (otw. 1, 2) a spąg na głębokości od 0,9 m (otw. 2) do 1,0 m (otw. 1). Miąższość nasypów waha się od 0,9 m (otw. 2) do 1,0 m (otw. 2). Ze względu na punktowe rozpoznanie miąższość warstwy, głębokość występowania oraz skład mogą się różnić od opisów podanych w dokumentacji. Nasypy nie mogą służyć do bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych.

Warstwa I

Zaliczono do niej występujące na działce 45/4 i w środkowo-wschodniej części działki 45/3 czarne namuły. Namuły są lekko wilgotne oraz miękkoplastyczne. Strop namułów znajduje się na głębokości 0,0 m (otw. 3, 4) a spąg na głębokości od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 4). Miąższość namułów waha się od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 4). Są to grunty słabonośne charakteryzujące się dużą wilgotnością, małą wytrzymałością na ścinanie oraz dużą ściśliwością. Ze względu na punktowe rozpoznanie miąższość warstwy, głębokość występowania oraz skład mogą się różnić od opisów

---

podanych w dokumentacji. Namuły nie mogą służyć do bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych.

- grunt wysadzinowy
- współczynnik filtracji warstwy wynosi: $k = 1 \times 10^{-6}$ m/s
- wilgotność naturalna: 30-60 %
- gęstość objętościowa: $1,3-1,9 \text{ T/m}^3$
- spójność: 10 kPa
- kąt tarcia wewnętrznego: 5°
- edometryczny moduł ścisłości pierwotnej: 5000 kPa

Warstwa IIa

Zaliczono do niej żółto-brązowe piaski drobnoziarniste. Piaski drobne są lekko wilgotne i średniozagęszczone. Strop piasków drobnych znajduje się na głębokości od 0,4 m (otw. 3) do 1,0 m (otw. 1). Spąg piasków drobnych znajduje się na głębokości od 0,8 m (otw. 3) do 2,1 m (otw. 1). Miąższość piasków drobnych wynosi od 0,4 m (otw. 3) do 1,1 m (otw. 1).

- grunt niewysadzinowy
- stopień zagęszczenia: $I_D^{(n)} = 0,40$
- wilgotność naturalna: 6 %
- gęstość objętościowa: $1,65 \text{ T/m}^3$
- kąt tarcia wewnętrznego: $29,9^\circ$
- edometryczny moduł ścisłości pierwotnej: 53200 kPa
- współczynnik filtracji warstwy wynosi: $k = 2,4 \times 10^{-5}$

Warstwa IIb

Zaliczono do niej brązowe piaski drobnoziarniste. Piaski drobne są lekko wilgotna lub wilgotne oraz średniozagęszczone. Strop piasków drobnych znajduje się na głębokości od 2,7 m (otw. 3, 4) do 2,8 m (otw. 2). Spąg piasków znajduje się na głębokości 3,0 m (otw. 2, 3, 4). Miąższość piasków wynosi od 0,2 m (otw. 2) do 0,3 m (otw. 3, 4).

- grunt niewysadzinowy
- stopień zagęszczenia: $I_D^{(n)} = 0,53$
- wilgotność naturalna: 6-16 %
- gęstość objętościowa: $1,65-1,75 \text{ T/m}^3$
- kąt tarcia wewnętrznego: $30,5^\circ$
- edometryczny moduł ścisłości pierwotnej: 63200 kPa
- współczynnik filtracji warstwy wynosi: $k = 2,4 \times 10^{-5}$

Warstwa III

Zaliczono do niej brązowo-szare gliny piaszczyste przewarstwione piaskiem drobnym z domieszką żwiru. Gliny piaszczyste są lekko wilgotne oraz twardoplastyczne. Strop glin znajduje się na głębokości od 0,8 m (otw. 3) do 2,1 (otw. 1). Spąg glin nawiercono na głębokości od 2,7 m (otw. 3,

---

4) do 3,0 m (otw. 1). Miąższość glin wynosi od 0,9 m (otw. 1) do 1,9 m (otw. 3). Są to grunty mało spoiste, należące do grupy konsolidacyjnej B. Grunty te zaliczono do wysadzinowych, podlegających szybkiemu rozmakaniu i niekorzystnym zmianom parametrów fizykomechanicznych.

- grunt wysadzinowy
- stopień plastyczności: $I_L^{(n)} = 0,20$
- wilgotność naturalna: 12 %
- gęstość objętościowa: $2,20 \text{ T/m}^3$
- spójność: 31,5 kPa
- kąt tarcia wewnętrzznego: $18,2^\circ$
- edometryczny moduł ścisłości pierwotnej: 36500 kPa
- współczynnik filtracji warstwy wynosi: $k = 1 \times 10^{-8} \text{ m/s}$

6. Ocena warunków geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych, prognoza zmian właściwości podłoża gruntowego w czasie, model obliczeniowy

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że w podłożu występują:

- grunty antropogeniczne,
- grunty organiczne,
- grunty rodzime, mineralne: spoiste i niespoiste.

W analizowany przypadku mamy do czynienia z prostym układem geologicznym. Przewiercone warstwy stanowią grunty antropogeniczne, grunty organiczne oraz osady niespoiste i spoiste o umiarkowanych parametrach geotechnicznych. Przekroje geotechniczne zamieszczono w załącznikach.

Do bezpośredniego posadowienia, nie nadają się nasypy antropogeniczne oraz grunty organiczne - namuły (warstwa I). Są to grunty słabo nośne charakteryzujące się dużą wilgotnością, małą wytrzymałością na ścinanie oraz dużą ścisłością. Miąższość nasypów i namułów stwierdzona wierceniami wynosi do 1m. Ze względu na punktowe rozpoznanie ich miąższość, głębokość występowania, skład oraz parametry geotechniczne mogą się różnić od opisów podanych w dokumentacji. Nasypy i namuły nie mogą służyć do bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych. Należy je wybrać i wykorzystać w trakcie prac rekultywacyjno-urządzeniowych.

Występujące w profilach osady niespoiste posiadają słabe i umiarkowane parametry geotechniczne. Piaski są suche, lekko wilgotne lub wilgotne. Wykonane badania geotechniczne wskazują na wartość charakterystyczną stopnia zagęszczenia $I_D^{(n)} = 0,40-0,53$.

Występujące w badaniach grunty spoiste mają naturalną wilgotność oraz są twardoplastyczne. Osady wskazują na wartość charakterystyczną stopnia plastyczności $I_L^{(n)} = 0,20$. Osady te posiadają względnie niską nośność i stosunkowo dużą odkształcalność. Grunty spoiste są gruntami wysadzinowymi podlegającymi szybkiemu rozmakaniu i niekorzystnym zmianom parametrów fizykomechanicznych. Wykazują podatność na zmiany wilgotności i właściwości wytrzymałościowych, szczególnie w warunkach naruszenia naturalnej struktury. Przy realizacji wykopów budowlanych w okresie opadów atmosferycznych podlegać będą one odprężaniu, nawodnieniu i szybkiemu uplastycznieniu. Na warstwach tych prace należy prowadzić tak, aby nie powstawały drgania mechaniczne wywołane np. pracą zagęszczarek dynamicznych (zagęszczenie można prowadzić np.

walcami statycznymi okołkowanymi). Należy unikać także prac w czasie opadów atmosferycznych. Drgania mechaniczne oraz zwiększona wilgotność gruntu może doprowadzić do uplastycznienia i/lub upłynnienia gruntów. W przypadku naruszenia struktury lub uplastycznienia gruntów należy warstwę usunąć i zastąpić ją podsypką piaszczysto-żwirową zagęszczoną lub warstwą chudego betonu. Aby nie dopuścić do naruszenia naturalnej struktury gruntów ostatnią warstwę należy usunąć ręcznie.

W obrębie przewierconych gruntów nie stwierdzono występowania wody gruntowej. Przewiercone osady były suche, lekko wilgotne lub wilgotne. Wody podziemne zasilane są wyłącznie poprzez infiltrację wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu. Nie wyklucz się jednak możliwości pojawienia się wody gruntowej w osadach piaszczystych zwłaszcza po okresie intensywnych i/lub długotrwałych opadach deszczu i roztopach. Z uwagi na występowanie na części terenu osadów organicznych woda może tworzyć środowisko agresywne.

Badania prowadzono w okresie zimowym, w czasie deszczowej pogody. Szacuje się, że zwierciadło wody podziemnej układało w stanie wysokim. Wahania wód gruntowych szacuje się na $\pm 1,0$ m w stosunku dopadanego w dokumentacji.

Opis warstwy	Nr warstwy	Ocena
Nasypy niebudowlane z glebą i częściami antropogenicznymi		Nie stanowi podłoża budowlanego pod bezpośrednie posadowienie
Namuły	I	
Piaski drobnoziarniste	IIa, IIb	Podłoże budowlane
Gliny piaszczyste	III	

7. Podsumowanie i wnioski

1. Planowane przedsięwzięcie dotyczy projektu budowy zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą na działce 45/3 i 45/4 w Gajewie na terenie gminy Nowe, powiat świecki. Obiekt zaliczono do I kategorii geotechnicznej.
2. Celem dokumentacji jest rozpoznanie i przedstawienie warunków gruntowo-wodnych w podłożu projektowanego obiektu.
3. Obiekt położony w obrębie mezoregionu Borów Tucholskich. Geomorfologicznie jest to wysoczyzna polodowcowa płaska o wysokościach względnych dochodzących do 2 m i nachyleniu stoków do 2°. Rzędne terenu badań 84,7-85,6 m npm. Działka 45/3 jest przekształcona w wyniku działań antropogenicznych. Widoczne są tutaj ślady dawnej zabudowy oraz porośnięte hałdy nasypów. Działka 45/4 oraz niewielka część działki 45/3 tworzy niewielkie płytkie zagłębienie w stosunku do otaczającego je terenu. Głębokość zagłębienie nie przekracza 1 m.
4. W dokumentowanym podłożu panują proste warunki gruntowe. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że w podłożu występują: grunty antropogeniczne, grunty organiczne, grunty rodzime mineralne spoiste i niespoiste.
5. Do bezpośredniego posadowienia, nie nadają się nasypy antropogeniczne oraz grunty organiczne - namuły. Są to grunty słabo nośne charakteryzujące się dużą wilgotnością, małą wytrzymałością na ścinanie oraz dużą ścisłością. Miąższość nasypów i namułów stwierdzona wierceniami wynosi do

-
- 1m. Ze względu na punktowe rozpoznanie ich miąższość, głębokość występowania, skład oraz parametry geotechniczne mogą się różnić od opisów podanych w dokumentacji. Nasypy i namuły nie mogą służyć do bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych. Należy je wybrać i wykorzystać w trakcie prac rekultywacyjno-urządzeniowych.
6. Występujące w profilach osady niespoiste posiadają słabe i umiarkowane parametry geotechniczne. Piaski są suche, lekko wilgotne lub wilgotne. Wykonane badania geotechniczne wskazują na wartość charakterystyczną stopnia zagęszczenia $I_D^{(n)} = 0,40-0,53$.
  7. Grunty spoiste mają naturalną wilgotność oraz są twardoplastyczne. Osady wskazują na wartość charakterystyczną stopnia plastyczności od $I_L^{(n)} = 0,20$. Grunty spoiste są gruntami wysadzinowymi podlegającymi szybkiemu rozmakaniu i niekorzystnym zmianom parametrów fizykomechanicznych. Wykazują podatność na zmiany wilgotności i właściwości wytrzymałościowych, szczególnie w warunkach naruszenia naturalnej struktury.
  8. W obrębie przewierconych gruntów nie stwierdzono występowania wody gruntowej. Przewiercone osady były suche, lekko wilgotne lub wilgotne. Wody podziemne zasilane są wyłącznie poprzez infiltrację wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu. Nie wyklucz się jednak możliwości pojawienia się wody gruntowej w osadach piaszczystych zwłaszcza po okresie intensywnych i/lub długotrwałych opadach deszczu i roztopach. Z uwagi na występowanie na części terenu osadów organicznych woda może tworzyć środowisko agresywne.
  9. Badania prowadzono w okresie zimowym, w czasie deszczowej pogody. Szacuje się, że zwierciadło wody podziemnej układało w stanie wysokim. Wahania wód gruntowych szacuje się na $\pm 1,0$ m w stosunku dopadanego w dokumentacji.
  10. Nośność, osiadanie oraz współczynniki bezpieczeństwa określić zgodnie z obowiązującymi aktami normatywnymi.
  11. Roboty ziemne zaleca się prowadzić zgodnie z obowiązującymi normami: PN-68/B-06050 oraz PN-81-81/B-03020.
  12. Głębokość strefy przemarzania 1-1,2 m.
  13. Zaleca się objęcie robót ziemnych nadzorem geologicznym.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Mapa dokumentacyjna
2. Karty otworów badawczych
3. Wyniki sondowań dynamicznych
4. Wyniki sondowań cylindrycznych
5. Przekroje geologiczne
6. Tabela parametrów geotechnicznych
7. objaśnienia symboli i znaków